

6. Бульба В. Г., Меляков А.В. Механізми підвищення ефективності роботи територіальних центрів м. Харкова. *Актуальні проблеми державного управління*. 2010. № 1. С. 389-395. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2010_1_53. (дата звернення 11.10.2020).

7. Сердюк О. М. Гурова А. В. Особливості аналізу доходів і видатків бюджетних установ на прикладі Територіального центру надання соціальних послуг Краматорської міської ради. *Научный вестник Донбасской государственной машиностроительной академии*. 2017. № 3. С. 139-148. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvdgma_2017_3_22. (дата звернення 23.10.2020).

Плющ О. М.,

студент II курсу магістратури, гр. ЗМСРп-191

Науковий керівник – Сила Т. І., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ В УКРАЇНІ

Визов та розмах для України вимушеного переселення громадян з Автономної Республіки Крим та Луганської, Донецької областей досить важлива. За оцінками деяких істочників, окуповані території, покинуло в середньому 1/3 жителів цих областей. Більшість громадян обрала для життя територію України але частина людей з різних причин обрала територію Російської Федерації. По різних даним в межах країни близько 1,6 млн внутрішньо переміщених осіб змінили місце проживання, в окремих регіонах України частка внутрішньо переміщених осіб досягає 10%. Згідно Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” визначає внутрішньо переміщеною особою громадянина України, який постійно проживає в Україні, якого змусили або який самостійно покинув своє місце проживання в результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, масових порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру [1].

Близько половини внутрішньо переміщених осіб є непрацездатними, серед них 20% – особи з інвалідністю та особи похилого віку та 30% діти. Вони потребують належного соціального захисту вирішення житлових проблем, медичних, освітніх послуг, питань працевлаштування, надання різних видів соціальної допомоги, пенсійного забезпечення, надання психологічної допомоги, доступу до соціальних тощо. Проблема зазначених проблем і пролонгованість їх у часі потребує постановня комплексної та дієвої форми соціального захисту переселенців та громадян України, які покинули тимчасово окуповану територію України та райони проведення операції об’єднаних сил (ООС).

Наразі, сучасним є питання створення необхідних умов для соціальної адаптації, інтеграції та реінтеграції переселенців, а також забезпечення їхніх законних інтересів, прав і свобод, зокрема забезпечення соціальної, психофізіологічної, матеріальної та медичної підтримки таким особам,

залучення їх до суспільно корисного життя, належних умов життєдіяльності та давати поштовх до повернення на постійні місця проживання після закінчення військового конфлікту. Дана проблема не проста та має слабку систему соціального захисту переселенців засвідчують необхідність пошуку сучасних підходів до вирішення стратегічних і нагальних питань.

Наразі спостерігається тенденція до зменшення кількості переселенців, які перебувають на обліку в організаціях з питань соціального захисту населення.

Це пов'язано з поверненням людей на місця свого постійного проживання, і при цьому вони втрачають статус ВПО, так і з роботою управління соціального захисту населення щодо ведення обліку ВПО, прийняття відповідними органами рішень щодо скасування довідок за наявності підстав, визначених статтею 12 Закону "Про забезпечення прав і свобод ВПО" [1]. Так, за результатами вжитих заходів тільки по Донецькій області знято з обліку вже 190 тис. осіб.

Задля вдосконалення роботи обліку внутрішньо переміщених осіб було створено та впроваджено в роботу Єдину інформаційну базу даних про внутрішньо переміщених осіб. Це дало очікувальні наслідки для впорядкування обліку ВПО, наприклад, дозволяє повідомляти управління за попереднім місцем реєстрації щодо знаття з обліку внутрішньо переміщеної особи яка переїхала на нове місце проживання, виявляти двійників ще на стадії реєстрації.

Але все одно в обліку ВПО виникає багато різноманітних питань які вдосконалюються та вирішуються поступово. Наприклад, нечітко визначені в законодавстві окремі норми дають підставу до неоднозначного їх тлумачення з боку внутрішньо переміщених осіб та органів соціального захисту. Зокрема, саме тлумачення поняття внутрішньо переміщена особа дозволяє досить широко його трактувати і претендувати на грошову допомогу та отримання статусу не тільки людям, які виїхали з непідконтрольної території, а фактично зі всієї Донецької та Луганської областей. Зокрема людям, житло яких зруйноване в наслідок бойових дій на Сході, але які залишилися проживати в тому ж населеному пункті, а таких людей чи мало, не надають статус ВПО, і держава не надає відповідно таким людям допомогу.

Міністерство соціальної політики пояснює, що люди, які втратили житло внаслідок проведення ООС, що підтверджується відповідними актами технічного стану, мають право на отримання довідки. При цьому Урядом вже прийнято розроблені Мінсоцполітики акти щодо спрощення обліку внутрішньо переміщених осіб, зокрема, студентів, учнів, людей, які переміщуються в межах одного району, селища, села. У Міністерстві мета зробити механізм соцвиплат максимально зручним для людей з інвалідністю та які потребують сторонньої допомоги щодо доставки пенсій надом.

Визначення правового статусу внутрішньо переміщених осіб було і залишається дуже складним питанням для влади та багато норм закону потребують прийняття відповідних рішень та ухвалень, пошуку нових систем та механізмів їх вирішення. Окремо, необхідно рухатися в напрямку розширення інформаційної взаємодії з іншими органами, обміну базами даних, щоб найбільш спростити порядок контролю, але гарантувати його належну ефективність.

Список використаних джерел

1. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовт. 2014 р. № 1706-VII.
2. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2015 році : аналіт. доп. до Щоріч. Послання Президента України до Верховної Ради України. – Київ : НІСД, 2015. 684 с.
3. Про внутрішнє та зовнішнє становище України у сфері національної безпеки : аналіт. доп. Нац. інту стратег. дослідж. до позачерг. Послання Президента України до Верхов. Ради України. Київ : НІСД, 2014. 148 с.
4. Політика інтеграції українського суспільства в контексті викликів та загроз подій на Донбасі : нац. доп. / НАН України, 16 берез. 2016 р.
5. Міністерство соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mlsp.gov.ua>

Покотило Р. С.,

студент II курсу магістратури, гр. МСРп-191

Науковий керівник – Кривоконь Н. І., д-р психол. наук, професор

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

КСЕНОФОБИЯ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ: ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ Й ТЛУМАЧЕННЯ

Поняття ксенофобії походить від грецьких слів: «xenos» – чужі, сторонні і «phobos» – страх. Найчастіше воно розглядається у двох основних значеннях: 1) нав'язливий страх перед незнайомими людьми, острах чужих; 2) ворожість, нетерпимість, ненависть та презирство до осіб іншої віри, культури, національності, до іноземців, представників інших регіонів, а також до чогось незнайомого, чужого, непритаманного [4].

Останнім часом у вітчизняному соціальному та соціально-політичному дискурсі усе частіше аналізуються проблеми, що пов'язані із ксенофобними настроями. Варто відмітити, що на разі тенденції щодо зниження толерантного ставлення до представників різних етнічних, демографічних, культурно-історичних груп людей у різних країнах набувають усе сильнішого звучання, що і пояснює актуальність обраної тематики. В даній публікації маємо на меті стисло висвітлити основні підходи до визначення ключових понять, що характеризують ксенофобію як соціальне явище.

Проблеми ксенофобії, толерантності, етнофобії та расової дискримінації у сучасному світі стали предметом дослідження низки науковців. Зокрема, у своїх роботах даної тематики торкалися: А. Кельберг, І. Кон, Ю. Кохан, Ю. Левенець, В. Остроухов, Н. Паніна, В. Петрик, М. Присяжнюк, О. Сав'юк, Ю. Шаповал та інші.

У цілому, як зазначають автори, ксенофобія – це складний, комплексний, багаторівневий феномен, в основі якого лежать психологічні, соціально-політичні, економічні, демографічні та культурно-історичні чинники. Тому, її можна аналізувати з позицій різних наук: психології, політології, історії, філософії, соціології. Вивченню ксенофобії як соціально-